

Петренко А. О.,
*студент 2 курсу Інституту прокуратури та слідства,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Походження слова «корупція» сягає своїм корінням латинської мови, в перекладі — це псування, розбещування, підкуп. Стаття 1 Закону України «Про боротьбу з корупцією» зазначає, що під корупцією слід розуміти таку діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, яка спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.

Корупція як глобальне явище притаманне усім країнам незалежно від політичного устрою і рівня економічного розвитку. Справа лише в масштабах і в формах участі у корупції урядових структур.

Складність подолання корупції полягає у тому, що її наслідки зумовлені найпродуктивнішими факторами мотивації особи — багатства і влади. Корупційне середовище володіє високою здатністю до самоорганізації та стійкого самозбереження. небезпека цього явища полягає в тому, що це явище викликає у суспільства «звикання», у населення формується ставлення до нього як до «норми життя». За останні роки рівень корупції в Україні виріс і став однією з гострих проблем сучасності. Це негативне явище створює реальну загрозу безпеці, демократичному розвитку держави та суспільству, конституційному ладу, а саме: підриває авторитет країни, завдає шкоди демократичним засадам управління суспільством, функціонуванню державного апарату, обмежує конституційні права і свободи людини та громадянина, порушує принципи верховенства права, встановлений порядок здійснення повноважень посадовими і службовими особами органів державної влади, управлінських структур приватного сектора, руйнує моральні та суспільні цінності, дискредитує державу на міжнародному рівні.

Основними причинами виникнення корупції в Україні вважаються:

- відсутність політичної волі на придушення корупції;
- байдужість населення і, як наслідок, зловживання діяльності чиновників. Протестувати проти корупції сьогодні го-

тові 68 % українців, але вийти на вулицю для цього згодні лише 36 %. Це говорить про неготовність населення публічно виступати проти корупції;

- недосконалість системи судоустрою. Судова система має високий індекс корупції (49 %), тому ми не можемо говорити про справедливий захист прав і свобод людини, який зафіксовано в Конституції України;

- відсутність ефективної системи покарання хабарників;
- зручність для багатьох підприємців та простих громадян вирішувати свої проблеми з чиновниками за допомогою хабара. Так, внаслідок постійного збільшення податків підприємцям зручніше здійснювати свою діяльність у «тіні», тому вони врегульовують несплату податків шляхом хабарництва.

Важливим кроком на шляху боротьби з корупцією було створення в лютому 2010 р. Національного антикорупційного комітету. Цей орган розробив Національну стратегію з попередження та протидії корупції на 2011-2015 рр., яка передбачає проведення змін по 15 напрямках з метою мінімізації корупційних проявів [2].

Оскільки корупція затримує процеси розвитку економічної, соціальної та політичної сфер суспільства, досить актуальним є впровадження шляхів подолання, що зазначені у Законі України «Про засади запобігання та протидії корупції в Україні» [1]. Також необхідно:

- створення умов, які б обмежували безпосередній контакт з клієнтом і таким чином унеможливлювали скоєння корупційних діянь державними службовцями;

- запровадити Соціальний народний контроль, діяльність якого варто було б розпочати через розгалужені соціальні мережі в інтернеті. Публічне оприлюднення інформації і, за необхідності, присутність у судах представників Соціального народного контролю, дозволить не лише спостерігати за дотриманням судочинства в Україні, а й надасть можливість українській громадськості оцінювати його якість, і запобігати корупції;

- закріплення чітких правових приписів і актів, спрямованих на запобігання та боротьбу з корупцією;

- забезпечення прозорості правозастосовчих процедур;

- встановлення реального контролю за дотриманням антикорупційного законодавства;

- створення системи органів, які ведуть боротьбу з корупцією;

— забезпечення невідворотної відповідальності за корупцію.

Я вважаю, що Україна може і повинна вивчати досвід інших країн та запозичувати найкращі та найефективніші шляхи боротьби з корупцією в державі. Найкращим способом боротьби з корупцією на персональному рівні є знання. Чим більше людина знатиме законодавство, механізми вирішення певного питання, тим більше вона буде захищеною від корупції. На законодавчому рівні закладено основні шляхи ефективної антикорупційної політики. Але практика показує певні проблеми, що заважають ефективній реалізації цієї політики. Складність подолання корупції сьогодні пов'язана ще з тим, що у таких протиправних діях зацікавлені не тільки представники органів влади, а й бізнесмени та пересічні громадяни. Люди схильні дати хабара, навіть коли в них не вимагають, з метою мати державне рішення на свою користь у найкоротші терміни. Необхідність вирішення цих та інших проблем обумовлюють подальші дослідження щодо вироблення ефективної антикорупційної політики.

Література

1. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 р. № 3206-VI // ВВР України. — 2011. — № 40. — Ст. 404.
2. Указ Президента України «Про Національну антикорупційну стратегію на 2011—2015 роки» від 21 жовтня 2011 р. № 1001/2011//Відомості Верховної Ради. — 2011.— № 29.— Ст.13.
3. Безпалько А. Державна служба боротьби з економічною злочинністю на захисті економічних інтересів суспільства: історично-правовий аспект / А. Безпалько // Міліція України. — 2011. — № 7-8. — С. 16—19.

Саломатіна В. В.,

*студентка 4 курсу факультету цивільної
та господарської юстиції,*

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

В інформаційному суспільстві вирішальну роль відіграють галузі, пов'язані з одержанням, розповсюдженням та обробкою інформації. Середовищем в якому відбуваються процеси збору та обміну інформацією є телекомунікаційні мережі, такі як Інтернет.